

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: *Dvě cesty do tunelu: komparace soudobého politického vývoje Česka a Řecka*

Autor práce: Filip Běhal

Autor posudku: Radek Buben

Kolega Běhal napsal práci k nedávno ještě aktuálnímu politickému problému, resp. využil politické rétoriky stran pravicové části českého politického spektra ve volbách v roce 2010 a v následném vývoji, stojící na varování „před cestou do Řecka“. Od tohoto východiska postupuje k provokativnímu (nikoli však zcela originálnímu) srovnání vývoje obou zemí, jež staví tuto rétoriku tzv. na hlavu, když tvrdí, že obě země se mohly dostat do podobné situace právě mj. kvůli činnosti klientelistických politických pravicových (v případě ČR) stran a oslabení institucí státu. Studie tak má výrazně aktualizační a bezmála pronetický cíl. Jde o odvážně vybrané téma, v jehož případě není snadné zamýšlené cíle vždy naplnit s ohledem na striktní pravidla politické vědy. Běhal je veden spíše motivacemi vzešlými z veřejné a politické, než ze striktně odborné debaty. To je třeba ocenit!

Takový postup však může být velmi problémový a autor se problémům, jež by se daly očekávat, zcela nevyhnul.

V souladu s tím, co se dovídá každý student magisterské politologie, který si vybere jedinou katedru, jež neopakuje mantry zaměřené pouze na behaviorální aspekty politiky, na režimy, strany, parlamenty atd., ale zaměřuje se i na instituce státu, se i Filip Běhal zaměřuje na téže instituce. Navíc práce vznikla na katedře, z níž již pěknou řádku let nevzešel jediný kandidát na veřejný volený post, takže obrana zkorumpovaného a nevzdělaného establishmentu zde nebývá zvykem. Toto podhoubí pak umožňuje odvést práci směrem od běžných studií o konsolidacích demokracie, antisystémovosti, volebním systému, poloprezidencialismu či zásazích ústavního soudu do politiky.

Je trochu škoda, že při vymezení klíčových pojmů pracuje autor často se sekundární publicistickou literaturou a nečte práce o kapacitách státu, jež napsali klíčoví mezinárodní badatelé. Mnohdy i názvy

kapitol pak nejsou originální (Co to je a jak to zkoumat, to je skoro Vladimíra Dvořáková), jindy jde o převzetí jedné badatelské agendy (autor posudku), jež je dáována do protikladu k jiné badatelské agendě (M. Kubát), přičemž text drobně implikuje, že jde o agendu F. Běhala, resp., že je zcela jasné, kdo se mýlí. To by příliš nevadilo. V daném případě však mohou mít v terminologii pravdu oba přístupy. Kubát vychází striktně z Eastona, skupiny jiné systémovou teorii nepoužívají. To by se mělo v textu osvětlit.

Velmi silnou stránkou práce jsou, jak již bylo řečeno, odvaha a nasazení autora, který se opravdu dokázal oprostít od manter české politologie. Využití Grzymaly-Busse, v ČR prakticky neznámé, ale pro podobné studie klíčové, je více než chvalitebné. Stejně tak zapojení teorií path-dependence a Millových srovnávacích metod, jež pak ale v následujícím textu nejsou příliš využity (viz dále).

Po terminologickém, konceptuálním a metodologickém vymezení se autor věnuje kampani v roce 2010, která mu slouží jako základ vysvětlení celého záměru srovnat vývoj obou států. Historický náčrt řeckého vývoje je zajímavý a určitě se blíží cílům práce, když sleduje problémy tamního klientelistického a korupčního vývoje, oslabujícího autonomii státní arény. Jistým problémem je, že využití Millovy metody vyžaduje také stanovení jasných kritérií, jež by se pak použila i pro sledování vývoje v ČR. Můžeme tak říci, že autor jde cestou soft-metodologie, jež však odpovídá charakteru studie. Poněkud jiná kritéria, opět stanovená volně, pak autor sleduje v případě českém, který zná, samozřejmě, o dost lépe, z čehož nám pak vzniká jakási nevyváženost. Ta se ještě více projevuje v částech o současném vývoji.

Oba historické narativy a hodnocení aktuálního dění jsou však nesmírně zajímavé a ukazují snahu autora zaujmout kritický postoj k politickému establishmentu a jeho fungování. Taktéž se výrazně odlišuje od toho vysvětlení, jež dávají mainstreamoví čeští politologové.

Shrnuto: Nápad zpracovat ideje, jež visí ve vzduchu a ve výukových místnostech, je vynikající, odvážný a riskantní. Výsledek je velmi dobrý, což je v daném případě, nelehkém, výsledek vlastně výborný.

Jednoznačně **doporučuji** k obhajobě s hodnocením **velmi dobře**.

Radek Buben.